

Öt ország a kékfestésért

Öt ország, hazánk mellett Ausztria, Csehország, Németország és Szlovákia kulturális vezetése együtt írta alá azt a felterjesztést, amely a kékfestésnek az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség listájára történő felvételét kezdeményezi. Az ünnepélyes eseményen hazánkat *Krucsainé Herter Anikó*, az Emberi Erőforrások Minisztériuma helyettes államtitkára képviselte.

A szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló egyezményt 2003-ban fogadta el az UNESCO közgyűlése, és 2016 őszéig 172 állam csatlakozott hozzá. Az egyezmény célja az élő közösségi gyakorlatok megőrzése, a kulturális sokszínűség kölcsönös elismerése, valamint a nem tárgyiasult és gyakran kihalással fenyegetett kifejezési formák jelentőségének tudatosítása, az ilyen örökség-elemek védelme. A védőintézkedések részeként a részes államok a területükön található szellemi kulturális örökség-elemeket azonosítják, nyilvántartják, és nemzeti védelmükről gondoskodnak. A Magyar UNESCO Bizottság hazánkban is létrehozta a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékét.

A reprezentatív listára a részes államok nyújthatnak be felterjesztést önállóan vagy más államokkal közösen. Ez utóbbival abban az esetben élhetnek, ha

egy adott örökség-elem gyakorlata közös kulturális örökségként más-más területen is jellemző. Magyarország már a második alkalommal vesz részt közös felterjesztésben, hiszen a Solymászat mint élő emberi örökség tizennyolc országgal közös hagyományként került 2012-ben a listára.

A kékfestés magyarországi hagyományát 2015-ben vették fel a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére.

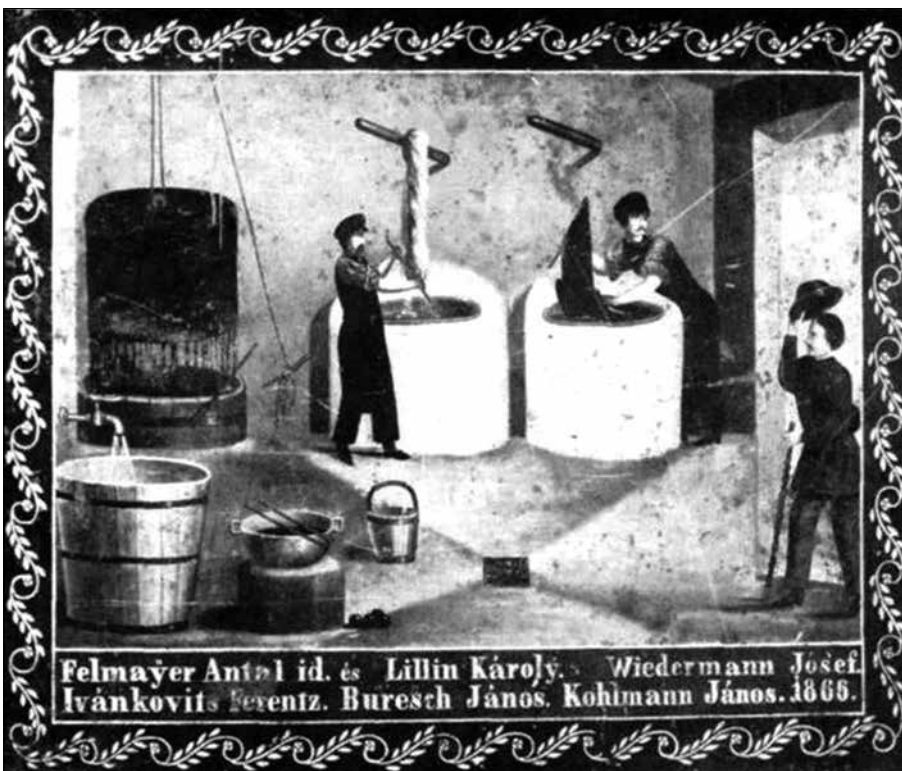
Ezt a kelmefestő mesterséget Európában a flamandok terjesztették el, akik már a VIII. századtól gyakorolták. A legkorábbi festőcéh 1208-ban, Bécsben jött létre. Hazánkban először 1608-ban a lőcsei, eperjesi, iglói és késmárki mesterek társulásával alakult meg az első céh. A kékfestés a XVIII. század végétől meghonosodó festőmesterség egyik sajátos ágát, a rezerv eljárású dúcnyomást és az indigóval történő textilfestést jelenti. A magyarországi kékfestés hagyományának képviselői a hazai kékfestőműhelyek, kutatók és kulturális intézmények.

A XX. század elején mintegy 400 műhely működött Magyarországon. A textilipar átalakulása, a gyárak megszaporodása a század második felétől a kis műhelyek, manufaktúrák létét is bizonytalanná tette, így csak kevés mester tudott talpon maradni.

Az 1970-es években számuk már a harmincat sem érte el. Ma a nyolc – berendezéssel együtt meglévő – műhelyből már csak hat működik. A magyarországi kékfestők közösségét e még meglévő, családi alapon működő kékfestőműhelyek alkotják. A mesterség már csak e keretek között tud fennmaradni, mivel oktatás híján a szakma elméleti és gyakorlati elsajátítása csak is a műhelyekben lehetséges. Ezek sorsa a fiatal nemzedéken múlik, de az elmúlt időszak azt mutatja, hogy van érdeklődés a szakma továbbfolytatására.

A kékfestés hagyományának öt országgal közös előterjesztését formai és szakmai értékelést követően az UNESCO Kormányközi Bizottsága a jövő év novemberében fogja megtárgyalni.

Forrás: kormány.hu

Kékfestő cégér 1866-ból